

Huvudman

Vittraskolorna AB

Org.nr 556458-6716

jennie-

ann.mattsson@academedia.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av tillgång till läroböcker och andra läromedel vid grundskolan Vittra Lambohov i Linköping kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2025 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende tillgång till läroböcker och andra läromedel. Vittra Lambohov i Linköpings kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 11 februari 2025. Tillsynen har omfattat tillgången på läroböcker och andra läromedel i de samhällsorienterande ämnena¹ (SO) i årskurs 7–9. Som en del av tillsynen har elever, lärare och rektor intervjuats. Dokument har granskats, bl.a. elevscheman, lista över vilka läromedel som används och en förteckning över lärarnas behörighet. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Tillgång till läroböcker och andra läromedel

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Genom dokumentation och intervjuer med lärare, elever och rektor framgår att eleverna utan kostnad har tillgång till läromedel, läroböcker och andra lärverktyg. I SO-ämnena används ett digitalt läromedel samt ett kopieringsunderlag som båda är avsedda att användas i undervisningen.

¹ Geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap.

Därtill använder läraren kompletterande källor och lärverktyg, exempelvis kartböcker. Lärare uppger att läromedlet överensstämmer med kursplan och läroplan och att det digitala läromedlet uppdateras löpande. I intervju uppger elever att det är tydligt vad de ska lära sig och läraren uttrycker att det läromedel som används täcker det centrala innehållet. Vidare finns klassuppsättningar av tryckta läroböcker för vardera SO-ämne vilket tidigare användes som primärt läromedel. Läraren uppger att dessa läroböcker utgår från Lgr 11 och är därför inte aktuella i alla avseenden. Läraren uppger vidare att eleverna har möjlighet att använda läroböckerna i klassrummet och även ta hem böckerna, men få elever gör det. Några elever uttrycker att de inte känner till att det finns en tryckt lärobok. Läraren berättar att hen med hjälp av fakta från ovan nämnda läromedel och lärverktyg skapar presentationer, instuderingsfrågor och uppgifter.

Rektorn och läraren uppger att valet av läromedel grundar sig i ett behov att ha ett läromedel som löpande uppdateras samt göra det lättare för eleverna att läsa texter. Läraren och rektorn uppger att det digitala läromedlet passar bra för skolans elevgrupper och gynnar deras kunskapsutveckling. Läraren berättar att det finns fördjupningsuppgifter i de digitala läromedlen. Exempelvis kan elever göra olika uppgifter utifrån vilket betyg de vill uppnå. Läraren skapar också uppgifter till eleverna utifrån olika nivåer.

Rektorn uppger att användningen av läromedel följs upp genom undervisningsutvärderingar och lektionsobservationer. Utifrån utvärderingar har det framkommit att eleverna är nöjda med det läromedel som skolan använder. Rektorn uppger att inköp av läromedel är styrt utifrån behov och önskemål från lärarna. Om måluppfyllelsen sjunker i något ämne analyseras orsakerna till det och eventuellt behöver mer tillgängligt material köpas in.

Rättslig reglering

Enligt skollagen avses med följande definitioner

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen (1 kap. 3 § skollagen).

Utbildningen ska vara avgiftsfri. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål (10 kap. 10 § skollagen).

Av förarbetena framgår att lagtexten ska tolkas mot bakgrund av att utbildningen enligt 1 kap. 5 § tredje stycket skollagen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Vidare anges att när det gäller förhållandet mellan läroböcker och digitala läromedel visar samlad vetenskaplig empiri och beprövad erfarenhet att grundläggande färdigheter som relationella förmågor, uppmärksamhet och koncentration samt färdigheter att läsa, skriva och räkna bäst förvärvas genom analoga aktiviteter i analoga miljöer. Detta innebär att fokus i de yngre åldrarna bör ligga på läroböcker och att digitala läromedel vid stigande ålder kan användas i större utsträckning och ge goda effekter, under förutsättning att det görs selektivt, utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde (prop. 2023/24:21, s. 45 f.).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas.

Beslutet är fattat av utredare Cecilia Winberg.

Kajsa Wennberg har varit föredragande i ärendet.